

KULTURNI ČETVRTAK U HDA

Pozivamo vas na predavanje

GREŠNICI PROTIV SVOJEGA VLASTITOG NARODA: GLAVNI AKTERI I KONTEKST POČETAKA EUGENIKE U HRVATSKOJ

23. ožujka 2017. u 18 sati

u Hrvatskome državnom arhivu

Marulićev trg 21, Zagreb

Sinonim za eugeniku u Hrvatskoj je djelovanje i rad Andrije Štampara, jednoga od utemeljitelja Svjetske zdravstvene organizacije te promotora negativnih eugeničkih mjera u svrhu regeneracije opustošene Jugoslavije nakon Prvoga svjetskog rata. No i prije eugeničkoga djelovanja Andrije Štampara, hrvatski liječnici i intelektualci raspravljaju o utjecaju nasljednih faktora na pojavu bolesti kao i o načinima borbe protiv „socijalnih bolesti” poput tuberkuloze, sifilisa i alkoholizma te predlažu rješenja za poboljšanje „narodnoga zdravlja”.

Predavanje će uputiti na opći znanstveni, medicinski i socijalni kontekst koji je pogodovao pojavi eugenike, identificirajući glavne aktere protoeugeničkoga razdoblja. Osobita će se pozornost posvetiti zdravstvenomu prosvjetitelju Franu Gundrumu, psihijatru Ivi Žirovčiću, pravniku Josipu Šiloviću te općinskomu liječniku u Ivanić-Gradu Bogomilu Kohoutu. Kroz njihove, ali i radove drugih autora, vidljiva je ambivalencija prema eugeničkim razmišljanjima, budući da je s jedne strane loše socioekonomsko i higijensko stanje stimuliralo rasprave o poboljšanju nasljednoga materijala, dok je s druge raspravu vodilo u smjeru zdravstveno-prosvjetiteljskih, socijalno-higijenskih i drugih umjerenih rješenja.

Predavanje priredio: dr. sc. Martin Kuhar